EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 30.5.2012
COM(2012) 306 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Rakouska na rok 2012

a stanovisko Rady k programu stability Rakouska na období 2011-2016

{SWD(2012) 306 final}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Rakouska na rok 2012

a stanovisko Rady k programu stability Rakouska na období 2011-2016

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik[1], a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise[2],

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu[3],

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

po konzultaci s Hospodářským a finančním výborem,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 26. března 2010 schválila Evropská rada návrh Evropské komise zahájit novou strategii pro zaměstnanost a růst, Evropa 2020, založenou na intenzivnější koordinaci hospodářských politik, které se zaměří na klíčové oblasti, v nichž je třeba přijmout opatření za účelem posílení evropského potenciálu pro udržitelný růst a konkurenceschopnost.

(2) Dne 13. července 2010 přijala Rada doporučení o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Unie (na období 2010–2014) a dne 21. října 2010 přijala rozhodnutí o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států[4], které společně tvoří „integrované hlavní směry“. Členské státy byly vyzvány, aby vzaly integrované hlavní směry v úvahu v rámci svých vnitrostátních politik v oblasti hospodářství a zaměstnanosti.

---

1 Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.
2 KOM(2012) 306 v konečném znění.
3 P7_TA(2012)0048 a P7_TA(2012)0047.
4 Rozhodnutí Rady 2012/238/EU ze dne 26. dubna 2012.

(3) Dne 12. července 2011 přijala Rada doporučení k národnímu programu reforem Rakouska na rok 2011 a vydala stanovisko k aktualizovanému programu stability Rakouska na období 2011–2014.

(4) Dne 23. listopadu 2011 přijala Komise druhou roční analýzu růstu, která zahájila druhý evropský semestr integrované koordinace politiky ex ante vycházející ze strategie Evropa 2020. Dne 14. února 2012 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování[5], ve které Rakousko není uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.

(5) Dne 2. března 2012 potvrdila Evropská rada priority pro zajištění finanční stability a fiskální konsolidace a opatření na podporu růstu. Zdůraznila potřebu další diferencované fiskální konsolidace podporující růst, obnovy běžného poskytování úvěrů ekonomice, podpory růstu a konkurenceschopnosti, řešení nezaměstnanosti a sociálních dopadů krize a modernizace veřejné správy.

(6) Dne 2. března 2012 Evropská rada rovněž vyzvala členské státy účastnící se Paktu euro plus, aby včas představily své závazky, aby mohly být zahrnuty do programů stability či konvergenčních programů a národních programů reforem.

(7) Dne 24. dubna 2012 předložilo Rakousko svůj program stability na období 2011–2016 týkající se roku 2012 a dne 25. dubna 2012 svůj národní program reforem na rok 2012. Aby se vzaly v úvahu jejich vzájemné vazby, byly oba programy posuzovány současně.

(8) Na základě hodnocení programu stability na rok 2012 podle nařízení Rady (ES) č. 1466/97 došla Rada k závěru, že makroekonomický scénář, na němž jsou založeny rozpočtové projekce programu, je s ohledem na roky 2012 a 2013 obezřetný. Pokud jde o období 2014–2016, je scénář optimističtější a předpokládá průměrný růst HDP ve výši 2,1 %, což důsledně převyšuje současné odhady potenciálního růstu. Cílem rozpočtové strategie nastíněné v programu je napravit do roku 2013 nadměrný schodek a do roku 2016 dosáhnout střednědobého rozpočtového cíle. Střednědobý rozpočtový cíl stanovený v programu se změnil a nyní už nespočívá v dosažení vyrovnaného rozpočtu v průběhu hospodářského cyklu, nýbrž v dosažení strukturálního deficitu ve výši 0,45 % HDP, což přiměřeně odráží požadavky Paktu o stabilitě a růstu. Plánovaná náprava nadměrného schodku je v souladu s lhůtou, kterou stanovila Rada ve svém doporučení vydaném v rámci postupu při nadměrném schodku v prosinci 2009. Na základě (přepočítaného) strukturálního salda rozpočtu[6] je však průměrné roční fiskální úsilí plánované na období 2011–2013 ve výši 0,5 % HDP nižší než 0,75 % HDP, které doporučila Rada. Plánovaný strukturální pokrok při dosahování střednědobého rozpočtového cíle je na rok 2015 dostatečný, je však nižší než referenční hodnota, kterou Pakt o stabilitě a růstu na rok 2014 a 2016 stanovil ve výši 0,5 % HDP ročně. Předpokládané tempo růstu veřejných výdajů v letech 2014–2015, zohledňující diskreční opatření na straně příjmů, respektuje referenční hodnotu pro výdaje stanovenou v Paktu o stabilitě a růstu. Fiskální cíle, a to jak u příjmů, tak u výdajů, však ohrožují rizika. Například je obtížné vyčíslit rozpočtový dopad některých opatření, protože závisí na tom, v jakém rozsahu se jednotlivá opatření

[5] KOM(2012) 68 v konečném znění.

[6] Cyklicky očištěné saldo bez jednorázových a dočasných opatření, přepočítané útvary Komise na základě informací uvedených v programu za použití společně dohodnuté metodiky.

ujmou. Vzhledem k tomu, že o právních předpisech ještě nebylo rozhodnuto, nejsou podrobnosti o dani z finančních transakcí zatím známy. Plánované škrty výdajů na nižší než celostátní úrovni zatím nebyly definovány. Program předpokládá, že poměr dluhu k HDP, který na konci roku 2011 dosáhl 72,2 %, dosáhne vrcholu v roce 2013 ve výši 75,3 % a poté se bude postupně snižovat až na 70,6 % v roce 2016. Pokud jde o referenční hodnotu pro snížení dluhu stanovenou v Paktu o stabilitě a růstu, bude Rakousko v letech 2014–2016 procházet přechodným obdobím a díky plánům uvedeným v programu by byl zajištěn dostatečný pokrok v úsilí o dosažení souladu s referenční hodnotou. Tento odhad však doprovázejí rizika spojená s rostoucím dluhem státních podniků, které nepatří do státního sektoru, a s případnou další zátěží plynoucí z vládní podpory bankovního sektoru.

(9) Přijetím nejnovějšího balíčku fiskální konsolidace zvolilo Rakousko cestu vedoucí k větší udržitelnosti veřejných financí. Opatření obsažená v balíčku však nezahrnují významné zjednodušení fiskálních vztahů mezi spolkovými, regionálními a místními orgány veřejné správy, které se obecně považuje za hlavní zdroj možných úspor. Mezi spolkovými a regionálními orgány veřejné správy bylo v zásadě dosaženo dohody o centralizovaném poskytování finančních prostředků v oblasti zdravotní péče, podrobnosti je však třeba ještě projednat.

(10) S cílem zvýšit věkovou hranici pro odchod do důchodu uzákonilo Rakousko reformy, jejichž cílem je především omezit přístup k systému invalidních důchodů. Otázka pokroku v harmonizaci zákonné věkové hranice pro odchod do důchodu mezi muži a ženami, která se v současnosti plánuje na období 2024–2033, nebyla řešena. V rámci podniků je rovněž třeba dále posílit zaměstnatelnost starších pracovníků a kulturu aktivního stárnutí v rámci podniků. Je možné, že navrhovaná opatření nebudou dostatečně dalekosáhlá na to, aby podstatně zvýšila věkovou hranici pro odchod do důchodu.

(11) Rakouský trh práce fungoval velmi dobře, což dokazuje nejnižší míra nezaměstnanosti v EU v roce 2010 a 2011. Očekává se však, že potenciál pracovních sil bude v Rakousku od roku 2020 klesat. Rakousko se proto bude muset snažit plně využít potenciál obyvatelstva v produktivním věku tím, že bude řešit problém nízké míry zaměstnanosti starších pracovníků, otázku hojného využívání předčasného odchodu do důchodu a systémů invalidních důchodů, otázku vysokého zatížení daněmi a příspěvky na sociální zabezpečení u mezd pracovních sil a relativně vysokou míru podílu žen v málo placených pozicích a pozicích na částečný úvazek. Vedle toho není plně využit potenciál osob s přistěhovaleckým původem, a to v důsledku nedostatečného vzdělání či potíží s uznáním kvalifikace získané v zahraničí. Studijní výsledky uvedené ve studii PISA jsou pod průměrem EU a socioekonomické zázemí má na ně obzvláště vysoký vliv. Hlavními problémy zůstává neustále rostoucí počet studentů, a to v důsledku vysoké příchozí mobility („masová univerzita“) a vysoké míry předčasného zanechání studia (okolo 40 %), společně se značnými nedostatky ve financování.

(12) Pokud jde o konkurenceschopnost a produktivitu, těší se Rakousko dobrému postavení. Přesto se však v několika oblastech potýká s relativními strukturálními nedostatky, které mohou ohrozit jeho potenciál dlouhodobého růstu. Hospodářská soutěž v odvětví služeb nebyla domácí poptávce příliš nakloněna. Nebyla vyřešena otázka vysokých cen za přístup k síti a nevhodného přístupu zavedených podniků, který brání vstupu na trh a narušuje hospodářskou soutěž a inovace. I nadále

přetrvávají neodůvodněná omezení ve svobodných povoláních: počet regulovaných povolání oznámených Rakouskem Komisi je mnohem vyšší než průměr EU. Je třeba posoudit odůvodněnost a proporcionalitu regulace v těchto povoláních. V otázce odhodlání Rakouska posílit spolkový orgán pro hospodářskou soutěž nebylo dosaženo hmatatelného pokroku. Směrnice o službách byla konečně provedena přijetím „horizontálního“ právního předpisu a prostřednictvím změn v právních předpisech na úrovni spolkových zemí, jak doporučila Rada v roce 2011.

(13) Rakouské finanční odvětví se potýká s konkrétními problémy souvisejícími s tím, že rakouské banky jsou značně vystaveny vlivu zemí střední, východní a jihovýchodní Evropy, v ekonomice některých z nichž může stále ještě docházet ke zhoršování kvality aktiv. Politickým rozhodnutím, jež mají přeshraniční dopad, musí předcházet výměna informací a koordinace s orgány dohledu v hostitelských zemích. Orgány musí rovněž i nadále pečlivě sledovat a restrukturalizovat banky, které využily podporu veřejného sektoru, zejména ty úvěrové instituce, které byly znárodněny.

(14) Rakousko přijalo v rámci Paktu euro plus řadu závazků. Tyto závazky, jakož i provádění závazků přijatých v roce 2011, se týkají podpory zaměstnanosti, zlepšení konkurenceschopnosti a posílení udržitelnosti veřejných financí. Komise posoudila provádění závazků Paktu euro plus. Výsledky tohoto posouzení byly zohledněny v doporučeních.

(15) V souvislosti s evropským semestrem vypracovala Komise ucelenou analýzu rakouské hospodářské politiky. Posoudila program stability a národní program reforem. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Rakousku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, vzhledem k potřebě posílit celkovou správu ekonomických záležitostí Evropské unie promítnutím přínosu na úrovni EU do budoucích vnitrostátních rozhodnutí. Doporučení Komise v rámci evropského semestru jsou zohledněna níže v doporučeních 1 až 7.

(16) Na základě tohoto hodnocení Rada přezkoumala program stability Rakouska a její stanovisko[7] je zohledněno níže zejména v doporučení 1.

DOPORUČUJE, aby Rakousko v období 2012–2013 provedlo tato opatření:

1. Provést rozpočet na rok 2012 tak, jak je plánováno, a posílit a důsledně provádět rozpočtovou strategii na rok 2013 a poté; dostatečně upřesnit opatření (zejména na nižší než celostátní úrovni) s cílem zajistit včasnou nápravu nadměrného schodku a dosáhnout průměrné roční strukturální korekce uvedené v doporučení Rady v rámci postupu při nadměrném schodku. Poté zajistit dosažení průměrné roční strukturální korekce, aby bylo dosaženo pokroku při plnění střednědobého rozpočtového cíle, včetně dodržení referenční hodnoty pro výdaje.

2. Podniknout další kroky k posílení vnitrostátního rozpočtového rámce sladěním odpovědností na úrovni spolkových, regionálních a místních orgánů veřejné správy, zejména prováděním konkrétních reforem, jejichž cílem je zlepšit organizaci, financování a účinnost zdravotní péče a vzdělávání.

[7] Podle čl. 5 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1466/97.

3. Uspíšit harmonizaci zákonné věkové hranice pro odchod do důchodu mezi muži a ženami, posílit zaměstnatelnost starších pracovníků a pečlivě sledovat provádění nedávných reforem, které omezují přístup k režimům předčasného odchodu do důchodu, aby se zajistilo, že zákonný a skutečný věk odchodu do důchodu se zvyšuje v souladu se střední délkou života.

4. Podniknout kroky ke snížení stávajícího zatížení pracovních sil daněmi a příspěvky na sociální zabezpečení, zejména u osob s nízkými příjmy, za účelem zvýšení míry zaměstnanosti starších osob a žen vzhledem k nutnosti zamezit dopadu demografických změn na obyvatelstvo v produktivním věku. Rozpočtově neutrálním způsobem přenést daňovou zátěž na daně z nemovitostí, a ekologické daně. Snížit vysoké platové rozdíly mezi ženami a muži a pro ženy posílit příležitosti pro zaměstnání na plný úvazek, zejména poskytováním dodatečných služeb v péči o závislé osoby.

5. Přijmout další opatření ke zlepšení výsledků ve vzdělávání, zejména u znevýhodněných mladých lidí. Přijmout opatření ke snížení počtu studentů, kteří předčasně zanechají vysokoškolského studia.

6. Podniknout další kroky k posílení hospodářské soutěže v odvětví služeb odstraněním překážek pro vstup na maloobchodní trhy v oblasti komunikace, dopravy a energetiky. Odstranit neoprávněná omezení přístupu ke svobodným povoláním. Posílit pravomoci orgánů pro hospodářskou soutěž a urychlit provádění reformy práva upravujícího hospodářskou soutěž.

7. Urychlit restrukturalizaci bank, které využily veřejné podpory, a zároveň se vyvarovat snižování pákového efektu. Dále zlepšit spolupráci a koordinaci vnitrostátních politických rozhodnutí s orgány dohledu nad finančním sektorem působícími v jiných zemích.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda